

Indsatser for ordblinde i Holbæk Kommune

Oktober 2018

Formålet med dette dokument er at beskrive Holbæk Kommunes indsatser for ordblinde i folkeskolen (0.-9.kl) for at gøre det tydeligt for forældre og andre, hvordan processen er fra en bekymring til afklaring. Indsatserne for ordblinde skal blandt andet bidrage til realiseringen af strategien for sprog og literacy.

Ordblindhed (Dysleksi) kan beskrives som særlige vanskeligheder med at læse og stave på grund af problemer med at forbinde bogstaver og lyd.

Hvilken betydning har det at være ordblind?

Det at være ordblind viser sig i en usikker og langsom læsning af især nye ord. Det giver også langvarige problemer med at stave, og ofte er der problemer med både at forstå teksters indhold og at formulere sig på skrift. Disse problemer betyder ofte, at ordblinde elever tvivler på deres egne evner. Ordblindhed kan komme til udtryk i forskellig grad og på forskellig vis hos den enkelte elev. Én ordblind elev kan fx læse hurtigt, overfladisk og med mange fejl. En anden vil læse langsomt og besværet men have få fejl, mens en tredje elev vil læse langsomt, men have betydelige stavevanskeligheder.

Udviklingen følges

Alle børns læring tages alvorligt. For at sikre at børnene udvikler deres sprog og tidlige literacy bedst muligt, følges deres udvikling nøje. Derfor laves der Sprogvurderinger i dagtilbuddet, når barnet er 3 år (evt. også ved 4 eller 5 år) og igen i starten af 0. kl. Hvis børn her viser tegn på

vanskeligheder, sættes der ind med særlige indsatser. Sammenhængen mellem dagtilbud og skole sikres ved overlevering af vigtige oplysninger. Det kan ske skriftligt eller mundtligt mellem f.eks. dagtilbud, tale-hørekonsulent, forældre og skole.

For at følge elevernes videre udvikling er der på hver skole

**Holbæk
Kommune**

LÆRING OG TRIVSEL

tilknyttet mindst én læsevejleder. De har ansvaret for, at der årligt gennemføres læsetest på alle elever i Holbæk kommunes folkeskoler. Læsetests giver mulighed for at følge udviklingen - både i skolen, i klassen og for den enkelte elev. Det giver også mulighed for at opdage elever i læsevanskeligheder. Det er Holbæk Kommunes mål, at ordblind elever skal identificeres så tidligt som muligt. Ved mistanke om at eleven er ordblind, er der mulighed for at tage særlige tests. Diagnosen ordblindhed kan dog tidligst stilles i slutningen af 3. kl., da eleven først skal have haft rig mulighed for at lære at læse.

Hvis der er tvivl om, at læse- og stavevanskelighederne skyldes ordblindhed eller andre problematikker, kan Børneindsatsen (psykolog, tale-/hørekonsulent) evt. inddrages til en vurdering.

At være ordblind og dagligt kæmpe med læse- og stavevanskeligheder kan ramme en elevs selvværd, trivsel og lyst til at lære. Det er forældrenes, læsevejlederens og lærernes rolle at give eleven en forståelse af sine vanskeligheder og ressourcer og hjælpe eleven til at kunne lære mest muligt.

Det er Holbæk Kommunes mål, at ordblind elever skal identificeres så tidligt som muligt. Ved mistanke om at eleven er ordblind er der mulighed for at tage særlige tests. Spørg gerne dit barns skole. Diagnosen ordblindhed kan dog tidligst stilles i slutningen af 3. kl., når eleven har haft rig mulighed for at lære at læse.

Indsats

Det er vigtigt med en tidlig indsats. Elever, der viser mulige tegn på ordblindhed, modtager derfor undervisning i de grundlæggende færdigheder, som de skal bruge, når de læser, staver og skriver. Denne træning foregår enten i klassen eller på mindre hold. Når en elev er diagnosticeret ordblind, vurderer skolen den fortsatte indsats. Det er den enkelte skoleleders ansvar, at undervisningen opfylder den ordblind elevs undervisningsmæssige behov. Indholdet af undervisningen afhænger af elevens behov og alder. Der vil være mere fokus på læse-/skriveteknologi og strategier til læseforståelse, stavning og skriftlig formulering, jo ældre eleven bliver. Derudover modtager elev, lærere og forældre kurser og undervisning i ordblindhed, digitale materialer og læse-/skriveteknologi gennem LæseTek (Holbæk kommune afdeling for læsning og læse-/skriveteknologi).

Ud over undervisning viser forskning, at ordblind elever kan hjælpes med læse-/skriveteknologi (f.eks. oplæsningsstøtte, ordforslag og talegenkendelse). Da ordblind elever også har bedre mulighed for at være med i den undervisning, der foregår i klassen, når de bruger læse-/skriveteknologi, har alle ordblind elever i Holbæk kommunes folkeskoler en computer med læse-/skriveteknologi til rådighed. De har også adgang til skolemateriale i digital form fx. via digitale portaler

og lydbogsbiblioteket Nota, som også kan bruges derhjemme. Skolen har desuden en ressourcemand (e/lærer), som har et stort kendskab til digitale materialer og læse-/skriveteknologi.

Det er vigtigt at sikre en god sammenhæng mellem grundskolen og det eleven skal videre til (f.eks. 10. klassecenteret, (ordblinde)efterskole, ungdomsuddannelse). For at undgå at viden går tabt har skolen i samarbejde med eleven og forældrene ansvaret for at give deres viden om eleven videre. På den måde sikres det, at eleven kan få den bedst mulige støtte videre i uddannelsessystemet.

Forældresamarbejde

Læsevanskeligheder skal afhjælpes i et tæt og åbent samarbejde. Forældrene inviteres derfor til et tæt samarbejde omkring deres barns ordblindhed hele skoleforløbet igennem. Skolen har ansvaret for det faglige indhold i handleplanen. Det er forældrenes rolle at støtte deres barn gennem de handleplaner og aftaler, der udarbejdes i samarbejde med skolen. Det kan f.eks. være konkrete aftaler omkring lektielæsning, daglig læsning af bøger på elevens læseniveau eller lytning til alderssvarende lydbøger på Nota. En udredning af ordblindhed kan kun ske i samarbejde med elevens forældre og efter, at de har givet deres tilladelse. Efter en ordblindetest vil der altid være en forældresamtale, hvor elevens testresultater vil blive gennemgået. Her vil forældre og lærere sammen lægge en plan for den fortsatte indsats over for eleven.

Hele vejen rundt om barnet

Ordblinde elever har som alle andre ret til at deltage i de faglige og sociale læringsfællesskaber. Derfor skal de undervises og støttes i at udvikle deres læsning, stavning og skrivning, så de kan deltage i klassen på lige fod med deres klassekammerater. Ordblindhed er ikke den enkelte elevs udfordring. Det er både elevens forældre, lærere, læsevejleder og skoleleder, der sammen med eleven, har ansvar for at skabe den mest optimale skolehverdag. Målet er, at eleven kan lære mest muligt.

Hvis du vil vide mere om ordblindhed, og hvordan du som forælder bedst kan støtte dit barn, kan du se i dokumentet "Forslag til viden". Er du bekymret for dit barns læse- og skriveudvikling, er du altid velkommen til at kontakte dit barns skole.